

ВІДДІЛ ОСВІТИ ХРИСТИНІВСЬКОЇ РАЙДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
РАЙОННИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
ХРИСТИНІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ БУДИНОК ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ
ТВОРЧОСТІ
ХРИСТИНІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Погоджено:
На засіданні ради РМК

Протокол № 5 від
«29» 08 2016 р.

Завідуюча РМК

Т.С.Терещук

Затверджено:
На засіданні методичної
ради БДЮТ

Протоколю № 5 від
«29» 08 2016

В.І. Рачинська

Програма гуртка

«Іграшка і декор з фетру»

(для дітей молодшого та середнього шкільного віку)

Укладач програми

керівник гуртка БДЮТ

Безверхня Т.В.

м.Христинівка

2016

ВСТУП.

Колись забутий фетр сьогодні переживає друге народження; виготовлення з нього аксесуарів та іграшок стає трендом українського прикладного мистецтва.

Шляхетний фетр — вдячний і чуйний матеріал. Рукодільниці усього світу обожають цю чудову тканину. Вироби з неї виходять завжди вдалимими і дуже швидко, а це панацея, бальзам на вразливу творчу душу.

Ця унікальна тканина є ідеальним матеріалом для заняття рукоділлям з дітьми, благодатним ґрунтом для народження справжніх шедеврів. Виготовлення виробів з яскравого і практичного фетру дуже захоплює дітей, вони з радістю майструють оригінальні, стильні прикраси, незвичайні сувеніри, а головне - іграшки: ляльок, тварин, пташок, машинки і навіть овочі і фрукти. М'які, приємні на дотик матеріали викликають позитивні емоції, стимулюють дитину на творчість.

Заняття у гуртку «Іграшка і декор з фетру» допоможуть реалізувати всі ідеї дітей пошиття виробів з фетру. У процесі навчання учні набудуть практичних навичок крою та шиття, навичок роботи з різними матеріалами та інструментами, вміння підбирати кольори і відтінки тканини, ознайомляться з основами дизайну. У них розвиватимуться творчі здібності, пам'ять, естетичний і художній смак.

Під час роботи з іграшками в учнів розвиваються старанність, працьовитість, творча уява, прищеплюються акуратність, послідовність, формується творче відношення до праці, виробляються певні навички та вміння, які можуть знадобитися в житті, створюється незвичайне середовище і атмосфера дружелюбності, підтримки і спрямованості на успіх.

Заняття в гуртку виховують у дітей почуття національної самосвідомості, любові до своєї країни, залучають гуртківців до активної праці, прищеплюють повагу до народного мистецтва. У спільній творчості, спираючись на власну фантазію, художній смак і нестандартність мислення, діти творитимуть своїми руками з фетру справжні дива.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма гуртка належить до освітньої галузі «декоративно – прикладне мистецтво» і являє собою розроблений курс художньо - технічного напрямку роботи з тканиною і аксесуарами та пошиття від найпростіших до складних виробів з фетру.

Програма орієнтована на розкриття і розвиток творчих здібностей кожної дитини, формування практичних трудових навичок, залучення учнів до різноманітного світу народного мистецтва, до світу гармонії і краси.

Актуальність програми визначається підвищенням інтересу в учнів до різних видів декоративно-прикладної творчості. Новизна програми полягає в реалізації творчого потенціалу дітей через активну участь у виставках, ярмарках, конкурсах, благодійних акціях, а також у діяльнісному підході у роботі з дітьми, який вчить застосовувати в побуті навички виготовлення виробів з фетру- подарунки до свят, сувенірні прикраси, іграшки-помічники, дизайнерські вироби.

Мета програми - створення умов для розвитку пізнавального інтересу і творчих здібностей учнів в позаурочний час засобами декоративно-прикладного мистецтва.

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

- пізнавальної: ознайомлення з різними матеріалами, інструментами, техніками виготовлення виробів з фетру;
- практичної: вироблення трудових вмінь, навичок обробки матеріалів, роботи з інструментами, засвоєння технологій виготовлення виробів з фетру;
- творчої: формування творчої особистості, її художнього смаку, пізнавального інтересу, творчої уяви, фантазії, задоволення потреб особистості у творчій самореалізації; емоційний, фізичний та інтелектуальний розвиток;
- соціальної: розвиток стійкого інтересу до мистецтва свого народу, до декоративно – прикладної творчості; виховання позитивних якостей емоційно-вольової сфери (самостійність, наполегливість, працелюбство тощо), доброзичливості й товариськості у ставленні до інших, вміння працювати в колективі.

Програма гуртка містить теоретичну й практичну частини. Теоретична частина закріплюється практичним освоєнням теми. Практична робота є основною формою проведення заняття.

Увесь навчальний процес має творчий і виховний характер. Діти вчать проектувати і створювати свої іграшки, прикраси та вироби для практичного вжитку: оформлення закладу, житлових кімнат, використання в побуті. Дуже корисними є передбачені програмою екскурсії, свята, виховні години, конкурси і виставки різного рівня.

Навчання проводиться у формі групових гурткових занять із індивідуально- фронтальною роботою. Під час занять використовуються різноманітні методи навчання. Вагоме місце у навчальному процесі гуртка займають ігри, конкурси і вікторини, як методи стимулювання.

Навчання в гуртку допомагає вихованцям краще засвоювати матеріал багатьох шкільних предметів: «Трудове навчання», «Образотворче мистецтво», «Я та Україна», «Історія». Заняття в гуртку відкривають широкі можливості для професійної орієнтації учнів.

Контроль за засвоєнням гуртківцями даної програми здійснюється через поточні перевірки знань та умінь впродовж усього навчання. Підсумком роботи з окремих тем є опитування, тестування, практична робота. Наприкінці кожного півріччя проводиться виставка робіт у гуртку і відбір експонатів на виставки-конкурси в закладі, на районну виставку дитячої творчості. Протягом всього періоду навчання педагог веде індивідуальне спостереження за творчим розвитком кожного учня.

За даною програмою можуть проводитись заняття в групах індивідуального навчання, які організуються відповідно до «Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах».

Зміст програми передбачає 1-річне навчання і розрахований на початковий рівень -1 рік навчання; 2 рази в тиждень по 2 години (4 години на тиждень); 144 години на рік.

Програма гуртка орієнтована на дітей 7-13 років. Набір дітей у групи здійснюється незалежно від їхніх здібностей і умінь. В гурток приймаються дівчатка і хлопчики.

Програма складена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Положення про позашкільний навчальний заклад. Програма адаптована за Програмою гуртка іграшки, рекомендованою Міністерством освіти і науки України (Лист МОНУ № 1/11-5303 від 18.07.2007, Збірник «Програми з позашкільної освіти: Художньо-естетичний напрям» 2009), Програмою гуртка виготовлення сувенірів та Програмою гуртка моделювання іграшок-сувенірів, рекомендованими Міністерством освіти і науки України (лист № 1/11-17865 від 11.11.2014).

НАВЧАЛЬНО - ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН групи початкового рівня (4 години на тиждень)

№ з/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		усього	теоретичні заняття	практичні заняття
1.	Вступне заняття	2	2	-
2.	Основи технології виконання виробів з фетру	8	2	6
3.	Технологія виготовлення плоских, двошарових, об'ємних виробів з фетру. Основні прийоми роботи з фетром	14	4	10
4.	Виготовлення з фетру виробів декоративного і ужиткового призначення	16	3	13
5.	Сувеніри, подарунки, гостинці, декоративні квіти з фетру	10	1	9
6.	Вироби для новорічного та різдвяного декору з фетру	14	4	10
7.	Акcesуари і прикраси з фетру	10	1	9
8.	Саморобки – валентинки з фетру до дня закоханих	4	1	3
9.	Подарунки з фетру до 8 березня	4	1	3
10.	М'які іграшки з фетру	2	1	1
11.	Анімалістична іграшка з фетру	10	2	8
12.	Підводний світ з фетру	6	1	5
13.	Пташиний світ із фетру	6	1	5
14.	Ляльки з фетру	12	2	10
14.	Їжа з фетру - розвиваюча іграшка для дітей і сніданок ляльці	2	-	2
16.	Великодній декор з фетру	4	1	3
17.	Казкові персонажі і ляльки з фетру	6	1	5

18	Брошка з фетру - власноруч. Подарунок мамі на День матері	2	-	2
19	Герої мультфільмів з фетру	4	1	3
20	Суспільно – корисна робота, екскурсії, конкурси	6		6
21	Підведення підсумків року. Звітна виставка робіт для батьків	2	1	1
	Всього	144	30	114

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (2 год)

Презентація, ознайомлення з програмою гуртка. Демонстрація зразків саморобних виробів з фетру. Організаційні питання. Вибір органів самоуправління. Правила ТБ.

2. Основи технології виконання виробів з фетру (8 год)

2.1. Вироби з фетру, їх призначення і види. Загальні дані про фетр і його властивості. Кольорова палітра фетру.

Практична робота. Добір фетру та кольорів для зразків виробів різного призначення .

2.2. Інструменти , з'єднувальні матеріали. Правила виконання ручних робіт. Ручні шви. Основи безпечної праці на заняттях.

Практична робота. Підготовка інструментів до роботи. Виконання зразків ручних швів. Виготовлення голечниці «Їжачок».

2.3. Побудова викрійки. З'єднання і оформлення деталей виробів з фетра. Наповнювач.

Практична робота: Виготовлення ескізів, шаблонів, викрійок. Викроювання деталей із матеріалу. З'єднання, кріплення і набивання деталей.

2.4. Етапи виготовлення виробу з фетру. Оздоблювальні матеріали. Огляд і оцінка виконаних робіт. Подарунок дідусяві до Міжнародного дня людей похилого віку.

Практична робота. Добір матеріалів, інструментів, з'єднувальних швів. Пошиття простих виробів з фетру за ескізом, шаблоном, викрійкою: брелок «Зайчик», ялинка, прості підставки-апельсинки під чашки.

3. Технологія виготовлення плоских, двошарових, об'ємних виробів з фетру. Основні прийоми роботи з фетром. (14 год)

3.1. Виготовлення плоских виробів. 10 типових помилок при роботі з фетром.

Практична робота. Пошиття найпростіших виробів (магніт на холодильник, закладка в книжку, метелик).

3.2. Пальчиковий театр з фетру. «5 казочок в 1». Підбір матеріалів для виконання виробів. Інсценування уривку казки (на вибір).

Практична робота. Двошарові вироби - «актори» пальчикового театру (герої казок «Ріпка», «Курочка ряба», «Колобок», «Рукавичка» і «Теремок»).

3.3.Об'ємні вироби з фетру. Поняття про виготовлення виробів із застосуванням шаблонів геометричних фігур (конуса, кулі, овалу, трикутника).

Практична робота. Прості об'ємні вироби (дерева: конусні, гіллясті, топіарій).

3.4. Художня аплікація з фетру, її застосування і види. Основа, деталі, оздоблення виробів.

Практична робота. Плоска та об'ємна аплікація, проста і з оздобленням (Панно з квітів, сюжетна композиція «Вітамінний кошик»).

4. Виготовлення з фетру виробів декоративного і ужиткового призначення (16 год)

4.1. Дизайнерський декор.

Практична робота. Виготовлення іменних панно, кілець і гірлянд, декоративних серветок, декоративної подушечки тощо.

4.2. Декор дитячого одягу.

Практична робота. Виготовлення аплікацій «Яблучко», «Повітряний Змій», «Сонечко», на вибір за задумом гуртківців.

4.3.Предмети для побуту з фетру

Практична робота. Пошиття з фетру прихватки, підставки, закладинки, органайзерів для канцелярського приладдя та рукодільних дрібниць тощо.

5. Сувеніри, подарунки, гостинці, декоративні квіти з фетру (10 год)

Конкурс "Чобіток Святого Миколая».

Практична робота. Виготовлення виробів: підвіска, мішечок для телефону, чобіток для подарунків на Миколая, гаманець, чохол, брелоки «Совина сімейка», декоративні квіти: троянда, соняшник, хризантема, ромашка, лілія, ін. Оформлення букетів, композицій.

6. Вироби для новорічного та різдвяного декору з фетру (14 год)

Народні зимові обряди. Вивчення колядок, щедрівок.

6.1.Новорічні та різдвяні аксесуари з фетру.

Практична робота. Гірлянди з фетру, корони, карнавальні окуляри, карнавальні маски тощо.

6.2. Новорічні сувенірні вироби і подарунки з фетру.

Практична робота. Новорічні листівки, Сніговичок, ангелочки, звірятка-символи Нового року, різдвяні панчохи, чобітки для подарунків на Миколая, ін.

6.3.Ялинкові прикраси та їх естетичне оздоблення.

Практична робота. Ялинка, казкові будиночки, зірочки, кульки, сердечка, дзвіночки, капкейки, сніжинки, ін.

6.4. Підготовка і оформлення виставки-конкурса робіт гуртківців «Новорічні фантазії». Участь у районній новорічно-різдвяній виставці декоративно-прикладної творчості.

7. Аксесуари і прикраси з фетру (10 год)

Оздоблення, поєднання фетру і блискавок.

Практична робота. Виготовлення і оздоблення виробів (сумочки, косметички, біжутерія, прикраси-квіти, метелики тощо).

8. Саморобки валентинки з фетру до дня закоханих (4 год)

Історія свята і сувенірів-валентинок.

Практична робота. Виготовлення листівок- валентинок, сувенірів, подарунків (підвіска-сердечко, букет із сердець, зайчик з серцем, за зразками і задумом гуртківців.)

9. Подарунки з фетру до 8 березня (4 год)

Свято у гуртку «Коханий. Жінці. Мамі»

Практична робота. Виготовлення квітів, листівок, прикрас, аксесуарів, аплікацій з фетру за зразками і задумом гуртківців.

10. М'які іграшки з фетру (2год)

Місце та роль м'якої іграшки у сучасному декоративно- ужитковому мистецтві. Демонстрування зразків іграшок.

Практична робота. Майстер-клас педагога "Лялька своїми руками".

11. Анімалістична іграшка з фетру (10 год)

11.1. Свійські тварини. Виразність образів і форм тварин в анімалістичній іграшці. Наділення їх рисами, притаманними людині.

Практична робота. «Сімейка фетрових собачок», «Кіт-Воркіт», поросятко Рох-рох , коник Іго-го, Корівка Дуня, «Братик Кролик», композиція «В селі у бабусі».

11.2. Екзотичні тварини. Декор та колір.

Практична робота. Слонення, жираф, бегемотик, левеня, мавпочка, павич, іграшка на вибір, композиція «Веселий зоопарк».

12. Підводний світ з фетру (6 год)

Практична робота. Черепаха, дельфін, морський коник, риба-скат, барвиста рибка, морська зірка, композиція «Підводний світ».

13. Пташиний світ із фетру (6 год)

Декоративні натуралістичні, стилізовані і мультяшні пташки.

Практична робота. Пташка-підвіска, пташка-магнітик, жайворонок на паличці, балакучий папуга, композиція «Птахи відлітають на південь».

14. Ляльки з фетру (12 год)

Історія ляльки. Ляльки-квіти. Ляльки-ельфи. Ляльки-соски. Ляльки Тільди. Ляльки сучасні. Одяг і аксесуари для ляльки. Іграшковий дизайн.

Практична робота. Виготовлення виробів за готовими ескізами і шаблонами та за зразками і задумом гуртківців. Майстер - клас на біс до Міжнародного дня лялькаря.

15. Їжа з фетру - розвиваюча іграшка для дітей і сніданок ляльці (2 год)

Практична робота. Виготовлення наборів «Яєшня та бекон», «Піца», «Тортик».

16. Великодній декор з фетру (4 год)

Виставка робіт гуртківців «Пасхальні дзвони»

Практична робота. Виготовлення виробів за пасхальними мотивами (барвисті яєчка, пасхальний кролик, пасхальні курчатка, сумочки-мішечки і чехольчики для яєць).

17. Казкові персонажі і ляльки з фетру (6 год)

Казка в українському фольклорі. Інсценування казки за вибором.

Практична робота. Виготовлення ляльок з казок «Івасик-телесик», «Солом'яний бичок», на вибір.

18. Брошка з фетру - власноруч. Подарунок мамі на День матері (2 год)

Практична робота. Майстер-клас з виготовлення брошки з фетру у вигляді квітки.

19. Герої мультфільмів з фетру (4 год)

Практична робота. Пошиття героїв мультфільмів «Смішарики», «Лунтик»

20. Суспільно – корисна робота, екскурсії, конкурси (6 год)

Підготовка і участь в благодійних акціях та ярмарках, в районних та міських святах і заходах. Виготовлення іграшок для лялькового театру будинку творчості.

21. Підведення підсумків року (2 год)

Відзначення кращих гуртківців. Звітна виставка робіт для батьків.

ПРОГНОЗОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Проходження програми передбачає оволодіння учнями комплексом знань, умінь і навичок, що забезпечують в цілому її практичну реалізацію.

Учні мають знати:

- історію фетру та м'яких іграшок;
- інструменти і приладдя для роботи;
- правила техніки безпеки з ручними інструментами;
- способи розкрою фетру;
- ручні рядки і шви;
- основні властивості кольорів;
- види декоративного оздоблення виробів;
- технологію виготовлення виробів та іграшок.

Учні мають вміти:

- дотримуватися правил ТБ;
- виконувати викрійки за схемами;
- виконувати найпростіші шви;

- володіти прийомами роботи з тканиною і аксесуарами;
- виконати кілька іграшок і оформити їх самостійно;
- вміти працювати як самостійно, так і в колективі;
- удосконалюватися і творчо використовувати свої вміння і навички

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

У програмі використовуються наступні методи навчання:

- наочний метод – демонстрація ілюстрацій, презентацій, зразків виробів і т. п.
- пояснювально-ілюстративні (розповідь, бесіда, пояснення, спостереження, демонстрація ілюстрацій, слайдів, репродукцій, виробів.)
- репродуктивний (тренувальні вправи за зразками, виконання практичних завдань.)
- вивчення розвитку учня (спостереження за особливостями розвитку особистості дитини під час занять і різних видах діяльності, бесіди, аналіз творчої діяльності учнів і т. д.)

УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

(матеріально-технічне забезпечення)

Для успішної реалізації програми є необхідні умови: кабінет, відповідний санітарно-гігієнічним нормам освітлення і температурного режиму, устаткування, ТСО.

На заняттях використовуються матеріали і інструменти, наочні посібники, схеми, таблиці, зразки, креслення іграшок, інструкційні та технологічні карти, різні види презентацій. Можливе використання інтернет технологій та мультимедійного обладнання.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Боринець Н., Лещук І. Трудове навчання. Банк ідей для творчих проєктів. Бібліотека «Шкільного світу»№6, 2011 рік.
- 2.Збірник програм з позашкільної освіти. Художньо-естетичний на-прям. Випуск 2. 2009 рік. Програма «Іграшка».
3. Іванівська Т. Іграшки та аксесуари з фетру. Ріпол класик, 2012.
4. Кнаке Ж. Картини з фетру своїми руками. Ниола-Прес, 2012.
5. Кононович Т. М'яка іграшка. Веселий зоопарк. Ріпол Класик, Валерії СІЩ Мала енциклопедія рукоділля. 2001.
6. Кочетова С. М'яка іграшка. Іграшки з бісером. Ріпол Класик, Валерії СПД, Мала енциклопедія рукоділля. 2001.
7. Скляренко О.А. Школа ремесел. Бібліотека шкільного світу. Київ видавництво «Шкільний світ» 2003. «Лялька : український стиль».
8. Соколова О. Цей дивовижний фетр. Фенікс, 2012.
9. Художні промисли України. — К.: Мистецтво, 1979.